

Arkivsak

Dato 17.02.2022

Saksbehandler Nina Mevold

Saksframlegg

Styre	Sørlandet sykehus HF		
Møtedato	23.02.2022		
Sak nr	006-2022	Sakstype	Orienteringssak
Sakstittel	Orientering ved administrerende direktør		

Saken har orientering om følgende:

1. Lister KPH
2. Revisjon av instruks for styret og administrerende direktør ved SSHF
3. Orientering om prosess UiO Campus sør
4. Orientering om ledelse og læring etter uønskede hendelser
5. Melding til Datatilsynet om avvik
6. Covid-19

Forslag til vedtak

1. Styret tar redegjørelsene til orientering.
-

Kristiansand 17. februar

Nina Mevold

Administrerende direktør

1. Lister KPH

Administrerende direktør vil orientere styret om at Sørlandet sykehus HF ved Klinik for psykisk helse – rus og avhengighetsbehandling (KPH) utreder organisering av klinikkens tjenester i Listerregionen.

Utredningen skal gjennomgå klinikkens fremtidige tjenestebehov i Listerregionen for at befolkningen skal sikres en hensiktsmessig og fremtidsrettet organisering som bidrar til en bærekraftig spesialisthelsetjeneste i årene fremover.

Klinikken har rekrutteringsutfordringer i distriktene. Tjenestene skal tilrettelegges for videreutviklingen av et sterkt fagmiljø, samtidig som gode arbeidsforhold og hensiktsmessig bruk av kritisk kompetanse ivaretas. Befolkningen i Lister skal sikres tilgang til trygge og likeverdige tjenester innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Tre av KPHs avdelinger yter tjenester i Lister:

- DPS Lister (Distriktpsykiatrisk senter Lister)
- ABUP (Avdeling for barn og unges psykiske helse)
- ARA (Avdeling for rus- og avhengighetsbehandling)

Følgende alternativer knyttet til organisering og lokalisering skal utredes, men andre relevante alternativer kan også vurderes:

0. «Null-alternativet»: Løsning basert på videreføring av dagens virksomhet med dagens organisering og lokalisering.
1. Utredning av samlokalisering av KPH sin virksomhet i Listerregionen, hvilket omfatter både DPS-Lister, ARA og ABUP.
2. Utredning som omfatter samorganisering/samlokalisering av DPS-Lister.
3. Utredning som omfatter samlokalisering av ABUP sin virksomhet i Listerregionen.

Alle alternativer skal utredes, noe som innebærer at en videreutvikling av dagens situasjon er et alternativ som skal utredes på lik linje med øvrige alternativer.

Planer, føringer, behov og framskrivninger både nasjonalt, regionalt og lokalt skal legges til grunn for arbeidet. Utredningen skal resultere i en anbefaling til klinikkdirektør om klinikkens fremtidige tjenester i Listerregionen. Når rapporten med anbefaling er klar, vil en eventuelt videre prosess – uavhengig av anbefalt løsning – følge formell saksgang og de beslutningsveier som gjelder i SSHF og Helse Sør-Øst. Arbeidet skal etter planen ferdigstilles innen utgangen av juni 2022.

2. Revisjon av instruks for styret og administrerende direktør ved SSHF

Helse Sør-Øst RHF's styre har i sitt februarmøte vedtatt styresammensetning for Sørlandet sykehus HF. Styret er oppnevnt for perioden 15. februar 2022 til nytt styre oppnevnes i foretaksmøte i februar 2024.

Det er behov for revisjon av instruksene for styret og administrerende direktør. Instruks for styret er vedtatt mai 2011. Instruks for administrerende direktør er vedtatt i 2013.

Styreleder og administrerende direktør har vært i dialog om behov for revisjon, og at starten av en styreperioden er riktig tid for et slikt arbeid. Administrerende direktør ønsker innspill fra styret til et slikt arbeid. Det kan være hensiktsmessig at noen av styrets medlemmer deltar i arbeidet.

Administrerende direktør vil på bakgrunn av innspill foreslå organisering og prosess for revisjon av instruksene.

Vedlegg:

[Styreinstruks for SSHF - 21.10.2005](#)

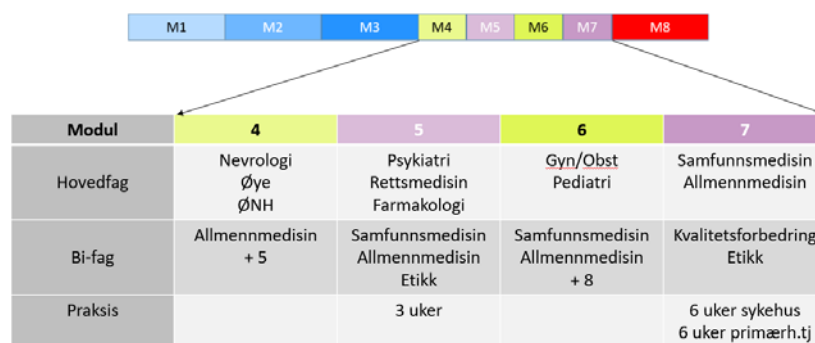
[INSTRUKS FOR ADMINISTRERENDE DIREKTØR \(sshf.no\)](#)

3. Orientering om prosess UiO Campus sør

Det har vært jobbet godt med prosjektet for desentral medisinutdanning i samarbeid med Universitetet i Oslo. Prosjektet arbeider med mål om at desentralisert medisinutdanning i Agder skal begynne høsten 2023 med de første 10 studentene. Det er et godt samarbeidsklima med Det medisinske fakultet ved UiO. Store deler av fakultetsledelsen besøkte SSHF i høst, og vi hadde et interessant og fruktbart møte.

Administrerende direktør vurderer desentral medisinutdanning som en viktig strategisk satsing, som vil bidra til styrket rekruttering og heving av kvalitet og akademisk tyngde for foretaket.

Lokal prosjektleder startet i 50% stilling 1.januar 2021. Det har vært bred involvering fra alle de tre sykehusene, fra primærhelsetjenesten, og fra Universitetet i Oslo i prosjektarbeidet, og vi har hatt over 20 møter. Den sentrale prosjektgruppen har vært ledet av UiO v/professor Lundin og hadde opprinnelig et mandat om å utrede de tre siste studieårene på Agder (modul 4-8). Mandatet ble endret i september 2021 til å gjelde 4. og 5. studieår (modul 4-7). Figuren viser hvilke fag som inngår i UiO Campus sør modulene. Prosjektforslaget ble overlevert

styringsgruppen 1.nov 2021 og konkluderer med at SSHF har gode forutsetninger for å gi medisinstudentene god undervisning i de fleste fag.

UiO Campus sør starter ifølge planen som en 2-årig pilot (2023-2025). I piloten skal hoveddelen av undervisningen foregå ved SSK. Det blir også noe undervisning ved SSA, og kliniske praksis ved SSF. Vi har identifisert gode undervisningslokaler ved SSK og SSA. Per i dag foregår forhandlinger med UiO om økonomi og

undervisningsomfang, både hvilke fag som skal undervises lokalt ved SSHF og omfanget av digital samundervisning med studentene i Oslo.

Det pågår forhandlinger med Det medisinske fakultetet som skal resultere i en avtale, som planlegges lagt fram for styret i neste styremøte.

4. Orientering om ledelse og læring etter uønskede hendelser

Sørlandet sykehus HF har vært under tilsyn, revisjon og etterforskning i 2020 og 2021 etter alvorlige uønskede hendelser. Foretaket fikk brudd på spesialisthelsetjenesteloven og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten. Administrerende direktør planlegger en gjennomgang av funnene om mangler i ledelse i 10-års-perioden fra 2008 og ut 2018 ved SSHF sammen med tillitsvalgte, med formål å lære av feil og unngå at lignende feil skal skje igjen.

Tema for gjennomgang og læring

Administrerende direktør har hentet ut punkter fra tilsyn, revisjon og ekstern evaluering av ledelse ved SSHF. Tillitsvalgte har supplert med to ekstra punkter, og noen spesifiseringer. Temaene er gruppert i overskrifter fra A-E:

- A. Manglende styring og ledelse (kvalitetssystem)
- B. Mangler i meldekultur og oppfølging av varsler
- C. Manglende kultur for helhet, samarbeid og forbedring
- D. Mangler ved organisering
- E. Manglende oppfølging av to leger

Uttrekk av punkter som skal analysere dypere vil skje i samråd med tillitsvalgte.

Opplegg for gjennomgang og læring

Det har vært holdt to møter med tillitsvalgte, der rammer for en rotårsaksanalyse er diskutert. En rotårsaksanalyse er en systematisk metode for å identifisere underliggende årsaker til en eller flere uønskede hendelser. Formålet med analysen er å identifisere mulige årsaker til at situasjonen med uønskede hendelser ved SSHF kunne utvikle seg. Foretaksledelsen gjennomførte en enkel rotårsaksanalyse i 2020, som vil danne et utgangspunkt for arbeidet.

Fasilitator for analysen kan være en «nøytral» intern medarbeider med kompetanse i rotårsaksanalyser, som ikke har vært involvert i det som skal analyseres. Det kan også være en ekstern person med slik kompetanse. Det er en krevende oppgave å fasilitere en prosess som gir merverdi i dette tilfellet, med komplekse funn og sammenhenger. En fasilitator bør ha ledet slike analyser i et sykehus tidligere. Administrerende direktør vil kartlegge mulige interne eller eksterne fasilitatorer, og vil involvere tillitsvalgte i valget.

Ved utvalg av deltakere i rotårsaksanalysen vil administrerende direktør vurdere om det er tilstrekkelig kjennskap til å belyse tema hos ledere som fremdeles arbeider ved foretaket. Det knytter seg prinsipielle utfordringer ved å hente inn tidligere ledere. Administrerende direktør vurderer også behovet for ekstern deltakelse for å dekke ulike kompetanseområder.

Etter analysen sitter en igjen med læringspunkter og bakenforliggende forklaringer på hvordan uønskede hendelser kunne oppstå. Administrerende direktør vil informere styret om resultatet av analysen, og vil benytte resultatet internt i organisasjonen som bevisstgjøring og utvikling av ledelse.

5. Melding til Datatilsynet om avvik

Administrerende direktør igangsatte i 2021 et arbeid for å kartlegge datasystemer med lokal lagring av personopplysninger og å sikre at disse oppbevares og behandles etter gjeldende lover og forskrifter. Det er i den forbindelse anskaffet en egen såkalt sikker filserver for lagring av sensitive data. Foretakets lokale innsats er et ledd i det regionale arbeidet i regi av Sykehuspartner kalt «Regional sikker mappestruktur». Lokalt ledes arbeidet av informasjonssikkerhetsleder.

I arbeidet med kartlegging av lokale systemer ble det oppdaget at det var datafiler med personopplysninger i filmapper knyttet til Enhet for behandlingshjelpemidler som ikke hadde tilgangsstyring. Dvs. at ansatte i SSHF uten tjenstlig behov har hatt tilgang til mappene. Dette er et brudd på konfidensialitetskravet og saken ble 10. februar meldt til Datatilsynet av personvernombudet. Det understrekes at det var sykehusets medarbeidere som ved et tilfelle kunne komme over disse filene. Filene lå innenfor sykehusets brannmur. I kontakt med Sykehuspartner ble avviket lukket umiddelbart etter oppdagelse.

Enhet for behandlingshjelpemidler har bl.a. som oppgave å distribuere utstyr og forbruksvarer til pasienter hjemme. I den forbindelse er det opprettet adresse- og telefonlister for å kunne følge opp pasientene og skrive ut etiketter til forsendelse av varer hjem til pasientene. Det er ikke avdekket at listene inneholder andre opplysninger enn navn, adresse og telefonnummer, men noen få mapper er merket med klinisk fagområde. Disse listene ble opprettet ved overgang til nytt ERP-system fordi det nye systemet, i motsetning til det gamle, ikke hadde den nødvendige funksjonaliteten. Listene omfatter ca. 3500 pasienter.

Det anses lite sannsynlig at de aktuelle personopplysningene er kommet på avveie, men det kan ikke utelukkes at ansatte i sykehuset uten tjenstlig behov har hatt tilgang til opplysningene. Personvernombudet har foreløpig vurdert det slik at det ikke er nødvendig å varsle de berørte pasientene om datasikkerhetsbruddet. Begrunnelsen for dette er at det er lite sannsynlig at det vil oppstå følger for den enkelte pasient og at risikoen er lav. Det vurderes heller ikke som nødvendig for den enkelte registrerte å gjøre beskyttende tiltak.

I påvente av Datatilsynets gjennomgang og vurdering av det innmeldte avviket, gjør foretaket selv grundige undersøkelser for å kartlegge årsakssammenhengene i dette tilfellet og undersøke om det finnes andre svakheter i våre systemer.

6. Covid-19

Det er et høyt covid-19-smittetrykk på Agder, og det gjenspeiler også fravær og innleggelser i SSHF. Antall innlagte covid-pasienter har den siste uken variert mellom 13 og 19, og det legges inn mellom 2 og 8 pasienter med covid-19 daglig. Foretaket har redusert planlagt aktivitet og har klart å opprettholde driften. Det er kontinuerlig

dialog med kommunene på Agder for å sikre best mulig samhandling i en periode med mange syke ansatte. Samarbeidet mellom klinikkene fungerer svært godt.

Sykefraværet følges tett. I uke 6 var sykefraværet på ca 12% med store variasjoner internt i klinikkene. Tirsdag 15.2 var sykefraværet på 590 medarbeidere, hvorav ca 41% av fraværet var knyttet til covid-19. Særlig på medisinske avdelinger og intensivavdelinger er sykefraværet høyt, og det er utfordrende å dekke bemanningsplanen. I Klinikk for somatikk Kristiansand er aktiviteten noe redusert og medarbeidere omdisponert. Medarbeidere i de somatiske klinikkene, fra Klinikk for psykisk helse, staber i somatikken i Kristiansand, sentrale staber og tillitsvalgte utøver stor fleksibilitet og en betydelig innsats gjennom omdisponering til klinisk arbeid for å opprettholde god pasientbehandling.

Administrerende direktør vil berømme medarbeideres innsats for å sikre gode helsetjenester til Agders befolkning, på tross av at det har vært en langvarig krevende driftssituasjon.

Styret vil få oppdatert muntlig orientering om driftssituasjonen i møtet.